

Podstawowe informacje o przebiegu zjawisk demograficznych w I półroczu 2005 r.

W końcu czerwca 2005 r. **ludność Polski liczyła ok. 38161,3 tys. osób, tj. o prawie 19 tys. mniej niż przed rokiem i o 12,5 tys. mniej niż w końcu roku 2004.** W I półroczu br. stopa przyrostu rzeczywistego była ujemna i podobnie jak przed rokiem wyniosła -0,03% (liczba ludności zmniejszyła się wówczas o 10 tys.). W dniu 30 czerwca br. w miastach mieszkało 23450,6 tys. ludności (61,5%), na wsi 14710,7 tys. Współczynnik feminizacji wynosił 106,7.

Liczba ludności Polski zmniejsza się od 1999 roku. Przyczyną jest ujemne – praktycznie w całym okresie powojennymi – saldo migracji zagranicznych na pobyt stały oraz – obserwowany od 2002 roku – ujemny przyrost naturalny (ubytek naturalny), tj. rejestrowana jest większa liczba zgonów niż liczba urodzeń.

W okresie styczeń-czerwiec br. zarejestrowano **183,2 tys. urodzeń żywych, co oznacza wzrost o 5,7 tys. w stosunku do wielkości w analogicznym okresie ub. roku.** Należy podkreślić, że po trwającym od 1984 roku spadku liczby urodzeń – bieżący rok jest drugim z kolei, w którym odnotowuje się zwiększoną ich liczbę. Współczynnik urodzeń wzrósł o 0,3 pkt do poziomu 9,6‰. Ludność wiejska charakteryzuje się większą rozrodczością; współczynnik urodzeń kształtował się tam na poziomie 10,5‰, w miastach 9,0‰.

W stosunku do wielkości rejestrowanych **w I półroczu ub. roku zwiększyła się także – o 6,3 tys. – liczba zgonów, zmarło 190,4 tys. osób;** wzrósł także (o ponad 0,3 pkt) współczynnik zgonów i wyniósł 10,0‰. Wśród ludności mieszkającej na wsi obserwuje się wyższą umieralność; współczynnik zgonów wyniósł tam 10,5‰, w miastach 9,6‰.

Różnica między liczbą urodzeń i zgonów, tj. **przyrost naturalny – pozostał ujemny.** W stosunku do liczby urodzeń odnotowano o 7,2 tys. więcej zgonów (przed rokiem ubytek naturalny wyniósł 6,6 tys.). Współczynnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie minus 0,4‰ (przed rokiem -0,3‰); w miastach był także ujemny (-0,6‰), na wsi – dodatni, ale bliski zeru.

Nadal obniża się umieralność niemowląt. W I półroczu br. zmarło ok. 1,2 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wynosił 6,7‰ (zarówno w miastach jak i na wsi), tj. był niższy o 0,4 pkt niż notowany w I półroczu ub. roku.

W okresie minionych 6 miesięcy **zawarto 72,3 tys. związków małżeńskich** – niewiele więcej (o 0,3 tys.) niż w I półroczu 2004 r. Z liczby tej prawie 70% stanowiły małżeństwa wyznaniowe, tj. zawarte w kościele (związku wyznaniowym) i zarejestrowane w urzędzie stanu cywilnego. Współczynnik małżeństw pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 3,8‰. – podobnie w miastach i na wsi.

Istotnie, bo o ponad 6 tys. (tj. o $\frac{1}{4}$ w stosunku do ub. roku) zwiększyła się liczba orzeczonych rozwodów. **Rozwiodło się 29,6 tys. par małżeńskich**, a w przypadku kolejnych ponad 5 tys. małżeństw orzeczono separację (w I półroczu ub. roku 1,6 tys.). Liczba rozwodów w miastach (23,4 tys.) była prawie 4-krotnie wyższa niż na wsi, w przypadku separacji (3,3 tys.) – prawie 2-krotnie wyższa. Współczynnik rozwodów wzrósł o 0,4 pkt i wyniósł 1,6‰.

Podstawowe dane demograficzne prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	1990	1995	1998	1999	2000 ^{a)}	2001	2002	2003	2004	I półrocze	
										2004	2005
Ludność w tys.	38183	38609	38667	38654	38254	38242	38219	38191	38174	38180	38161
Przyrost rzeczywisty w tys.	145	29	7	-13	-9	-12	-24	-28	-17	-10	-19
w %	0,38	0,07	0,02	-0,03	-0,02	-0,03	-0,06	-0,07	-0,04	-0,03	-0,04
Przyrost naturalny w tys.	157,4	47,0	20,3	0,6	10,3	5,0	-5,7	-14,1	-7,4	-6,6	-7,2
na 1000 ludności	4,1	1,2	0,5	0,0	0,3	0,1	-0,1	-0,4	-0,2	-0,3	-0,4
Urodzenia w tys.	547,7	433,1	395,6	382,0	378,3	368,2	353,8	351,1	356,1	177,5	183,2
na 1000 ludności	14,4	11,2	10,2	9,9	9,9	9,6	9,3	9,2	9,3	9,3	9,6
Zgony ogółem w tys.	390,3	386,1	375,3	381,4	368,0	363,2	359,5	365,2	363,5	184,1	190,4
na 1000 ludności	10,2	10,0	9,7	9,9	9,6	9,5	9,4	9,6	9,5	9,6	10,0
Zgony niemowląt w tys.	10,6	5,9	3,8	3,4	3,1	2,8	2,7	2,5	2,4	1,3	1,2
na 1000 urodzeń żywych	19,3	13,6	9,5	8,9	8,1	7,7	7,5	7,0	6,8	7,1	6,7
Małżeństwa w tys.	255,4	207,1	209,4	219,4	211,2	195,1	191,9	195,4	191,8	72,0	72,3
na 1000 ludności	6,7	5,4	5,4	5,7	5,5	5,1	5,0	5,1	5,0	3,8	3,8
Rozwody w tys.	42,5	38,1	45,2	42,0	42,8	45,3	45,4	48,6	56,3	23,5	29,6
na 1000 ludności	1,1	1,0	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,5	1,2	1,6

a) Począwszy od 2000 r. dane o liczbie ludności oraz dotyczące współczynników na 1000 ludności zostały opracowane w oparciu o wyniki NSP'2002 r.